

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Q. 1. An, & quomodo Fabricius Notarius peccet, & ad restitutionem
teneatur conficiendo instrumenta palliatam usuram continentia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

CASUS XXVI.

De obligatione Notarii.

Fabricius Notarius sciens non nunquam conficit instrumentum, in quo sub specie mutui, vel alterius contractus liciti palliantur usurae, ex quo fit, ut mutuarius postea re ipsa solvere cogatur usuras. Saepe non manifestat legata iis, quibus fiunt, pecuniâ corruptus ab iis, qui ea solvere tenentur. Non nunquam ex ignorantia, vel negligentia in conficiendis instrumentis aliqua omittit, quæ ad illa requiruntur, & pro iis conficiendis in petendo pretio excedit.

QUÆR. I. An, & quomodo Fabricius Notarius peccet, & ad restitutionem teneatur consciendo instrumenta palliatam usuram continentia?

QUÆR. II. An, & quomodo peccet Notarius, & ad restitutionem teneatur non manifestando legata iis, quibus fiunt, vel ex imperitia, aut negligentia omittendo aliqua ex iis, quæ ad confectioem instrumenti requiruntur?

QUÆR. III. An Notarius accipiens aliquid ultra pretium taxatum, etiam sponte oblatum, peccet, & ad restitutionem teneatur?

156 **A**D I. Q. Satis convenit inter DD. si Notarius instrumentum conficiat, quod expressè contractum usurarium continet, & exprimit, peccare quidem Notarium, quia agit contra suum juramentum, quod Notarii, dum munus illud suscipiunt, facere solent, non tamen peccare contra justitiam, adeoque nec teneri ad restitutionem, quia vitalis instrumenti non possunt exi-

gi usurae, utpote, quod nullam vim, seu jus tribuit usurario ad recuperandam usuram; nec Judex Notarium obligabit ad aliquid solvendum, nisi, ut cum aliis excipit Toletus l. 5. c. 61. alicubi statutum iniquum vigeret, quò mutuarii cogentur ad solvendas usuras. Quòd si contractus usurarius non exprimitur in instrumento, sed pallientur usurae sub nomine alterius debiti, vel con-

contractus liciti, ita ut ex eomutuatarius postea re ipsa cogatur solvere usuras, Notarium conficiendo tale instrumentum peccare etiam contra iustitiam, & teneri ad restitutionem (in defectum scilicet usurarii) faciendam illi, qui vi illius instrumenti cogitur usuras solvere, v.g. Titius dat Cajo centum aureos, ut post duos menses recipiat centum, & decem, de quo fit à Notario instrumentum sub nomine mutui, quòd det Titius Cajo centum, & decem, ut totidem reddat post duos menses, hìc palliatur usura, cum Titius non det nisi centum; ubi Notarius tenetur restituere usuram Cajo, quia vi talis instrumenti in foro exteriori obligatur Cajo reddere centum, & decem.

Hoc tamen limitandum est, & intelligendum de casu, quo conficitur instrumentum non volente, nec petente mutuatario, sed eo invito, & non consentiente; nam si tale instrumentum fieret in favorem Caji petentis, & rogantis, ut tale instrumentum fieret, eò quòd aliter non possit habere pecunias, quibus indiget, tunc delinqueret quidem graviter Notarius illud conficiendo, sed ad restitutionem non teneretur, quia petenti, & volenti non fit injuria.

157 Ad 2. Q. R. Notarium non revelando legata, præsertim, pia, in instrumentis à se confectis relicta
R. P. Leonardelli Soc. Jes.

iis, quorum interest, peccare, & teneri ad compensanda damna legatariis, quæ hi ex dilatione, vel non manifestatione inde sunt passi; agitenim contra suum officium, & fidelitatem cum damno aliorum, si quidem vi sui muneris post mortem testatoris tenetur, etiam nullo exigente, si penes se habeat, ac retineat aliquod instrumentum, vel testamentum, ratione cuius aliquibus fiant legata, nec impleta sint, ignorantibus iis, quibus fiunt, illud manifestare, primò quidem iis, quibus incumbit illa implere, & si hi ex sua culpa non impleant, iis, quibus legata fiunt; adeò ut in aliquibus statutis synodalibus Notarius casum reservatum incurrat, uti statutum est in synodali constitutione Tridentina, si intra duos menses pia legata non manifestet, & alibi etiam Excommunicationem, uti in Diocesi Mediolanensi, ubi si post tres menses non denuntiet legata pia, elapsis tribus mensibus ipso facto incidat in Excommunicationem.

Pari modo si Notarius in conficiendis instrumentis aliqua omittat ex ignorantia, vel negligentia, unde illa irrita reddantur, vel unde alter detrimentum patiat, peccat, & ad restitutionem obligatur, quia tenetur scire, quæ sui sunt officii, & in iis observandis debitam diligentiam adhibere.

Ea porrò, quæ Notariis observanda sunt, & ad authenticum instru-